

Sayın Bakanım,
Sayın Sektör Temsilcileri,
Sayın Katılımcılar ve
Basınımızın Değerli Temsilcileri

Un Sanayicileri Federasyonu tarafından düzenlenen “Buğday ve Una Değer Katma Kongresi” nin ülkemiz için olumlu sonuçlar vermesini diler, hepimizi şahsım ve temsilcisi olduğu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği adına saygıyla selamlarım

Sözlerime size bazı istatistiksel rakamlar vererek başlamak istiyorum. Toprak Mahsulleri Ofisi' tarafından hazırlanan Buğday Raporuna göre; Türkiye’ de, dünya hububat ekim alanlarının yüzde 2' sine tekabül eden 13.5 milyon hektarlık kısmında ekim yapılmaktadır. Buğday üretimi ise 20-21 milyon tonluk rekolteyle dünya üretiminin yüzde 3' ünü karşılamaktadır.. Türkiye, AB tespitlerine göre de yıllık 21 milyon tonluk üretimle dünyada sekizinci sırada bulunmaktadır.

Buğday üretimi; ülkemizde, 3 milyon insanın doğrudan, dolaylı etkisiyle de 20 milyon insanın geçim kaynağıdır. Ancak buna karşı Türkiye, verim ve kalite yönünden hububat ticaretinde etkin değildir..

Üretim miktarı ise son 10 yıllık süre göz önüne alındığında ortalama 19 milyon ton civarında sabitlenmiş görünmektedir. Bu süre içinde en düşük üretim 1994 yılında 17.5 milyon ton, en yüksek üretim ise 2005 yılında 21.5 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2004' te 19 milyon ton civarında gerçekleşen üretim 2006 yılında da 20 milyon ton civarındadır. 2007 yaşanan tüm olumsuz gelişmelere karşın inşallah geçmiş yıllardaki rekolteyi aratmayacaktır.

Buğday, Türk halkının kalori ihtiyacının yüzde 60'ını karşılayan temel bir besin kaynağıdır. Sözü edilen süre içinde nüfus artış oranı düşünüldüğünde, mevcut durum, reel anlamda bir gerilemeye işaret etmektedir. Nitekim bu durum, buğday ithalat ve ihracat rakamlarına bakıldığında da açıkça görülmektedir. Üretimin en düşük olduğu 1994 yılında ithalatımız 496 bin ton iken, 2001-2002 piyasa yılında 810 bin ton, 2002-2003 piyasa yılında 1 milyon ton, 2004-2005 piyasa yılında 1 milyon 50 bin ton buğday ithal edilmiştir. 2006-2007 piyasa yılında ise şu ana kadar 80 bin tona yakın ithalat yapılmıştır. Buna karşılık, ihracatımıza, yıllar itibariyle bakıldığında 1994'de 980 bin ton, 2004'te bin 863 ton ve 2006' da ise 442.1 tona gerilemiştir..

Sayın Bakanım,

Değerli katılımcılar

Genelde hububat, özellikle de buğday üretimi açısından TMO son derece hayati bir işleve sahip bulunmaktadır. Son yıllarda TMO'nun piyasadan çekilme eğilimi , TMO alım merkezlerinin azaltılması ve TMO'nun satın aldığı buğdayın parasını iki taksitte ödemesi üreticinin tüccara yönelmesine neden olmaktadır. Nitekim, bu durum TMO'nun alım rakamlarına bakıldığında görülebilir, 2000 yılında TMO'nun hububat alım miktarı 4 milyon ton civarında iken , bu rakam 2001 yılında 2.4 milyon tona, 2002 yılında 872 bin tona düşmüştür. 2003 yılında 1 milyon olan alım miktarı 2004 yılında 2.3 milyon ve 2006 da da 1.7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Değerli konuklar,

Un sanayimizin teknolojik yapısı gelişmiştir. Atıl kapasiteye karşın, Avrupa Birliği sürecinde un sanayimiz yüksek rekabet şansı olan ender sanayi kollarından biridir. Dünya un ticaretinde AB ülkeleri toplamının un ihracatından sonra ikinci en fazla un ihracatı yapan ülke olmamız, rekabet şansımızı

doğrulmaktadır. Üyelik süreci içinde Avrupa Birliği Tarım Politikalarında da değişiklikler olacak, yeni katılmış diğer ülkeler ile birlikte uyum için tedbirler alınacaktır. Buğday üretim kapasitemiz ve un sanayimizin bugünkü durumu bu uyumu kolaylaştıracak düzeydedir.

Un sanayimiz rakipleri ile aynı fiyat ve kalite düzeyinde hammadde temin edebildiğinde ihracatını artıracak birikime sahiptir. Dünya un ticaretinin yarısından fazlasını sağlayan Avrupa Birliği ülkelerinden destekler dışında geri kaldığımız bir konu yoktur. Ancak un sanayimizin dengeleri açısından çok önemli olan ihracat, atıl kapasitemizin değerlendirilmesi için tam bir çözüm olamayacaktır. Dünya ticaret örgütü anlaşmaları ile tarım ürünleri destekleri ve fiyatları ile ülkeler arasındaki farklar denge bulana kadar, buğday yerine un ihracatının desteklenmesi akılcıdır. Dahilde işleme rejimi çerçevesinde yapılan ihracatlar iç piyasa dengelerini bozmayacak şekilde devam ettirilmelidir. TMO stokları yeterli olduğunda mutlaka dünya fiyatlarından ihraç kayıtlı buğday verilmeli, mümkün olduğu kadar ithal buğdayla değil de kendi buğdayımızla un ihracatı teşvik edilmelidir.

Sayın Bakanım,

Ülkemizde son yıllarda uygulanan tarım politikalarına ülkemizin IMF programı çerçevesinde vermiş olduğu uluslar arası taahhütler damgasını vurmuş bulunmaktadır. Bu taahhütlerin içeriğini belirleyen olgu ise, tarım sektörünün gelişme ve halkın beslenme ihtiyaçları değil, borç taksitlerinin ödenebilir durumda olması ve bütçe açıklarının azaltılması gibi mali kaygılardır. Başka bir deyişle, ülke ekonomisi, üretimi, yatırımı, teknolojiyi ve istihdamı geliştirmeye yönelik politikaları tartışmayı bir kenara bırakarak, yalnızca giderleri ve yatırımları kısararak bütçe açığı azaltmaya endekslenmiştir. Tarım sektörü bu olumsuz gelişmenin olumsuz sonuçlarını en ağır biçimde hisseden sektörlerin başında gelmektedir.

Sonuç olarak; Türkiye'de buğday yalnızca bir ürün değil, halkımızın en önemli besin maddesi olması dolayısıyla stratejik bir üründür. Bu ürün, çiftçimizin önemli bir kesiminin temel üretim konusunu oluşturması itibariyle aynı zamanda büyük bir sosyal önem taşımaktadır.

Bu durum göz önüne alınarak, özellikle buğday, genel olarak da tarım konusunda, Türkiye üreticisini desteklemek, üretimi geliştirmek, ithalatını daraltıp ihracatını artırmak zorundadır. Türkiye'de buğday üretiminin artırılması için teknik önlemler de alınmalıdır. Bu amaçla:

- Birliğimizin katkıları ile yürütülen “ Ürün Borsalarının Geliştirilmesi Projesi” kapsamında ele alınan tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kurulması şarttır.
- İşletme büyüklükleri artırılmalı; bunun için arazi toplulaştırılması, kooperatifleşme ve yatırım teşviklerine ağırlık verilmelidir.
- Teknolojinin geliştirilmesine ağırlık verilmeli, izlenen hububat politikalarında verimlilik ve kalitenin artırılması gözetilmelidir.
- Buğdayda sertifikalı tohum kullanılması sağlanmasına yönelik önlemler alınmalı, üretime destek sağlayan kamu kuruluşları daha etkin hale getirilmelidir
- Toprak analiz laboratuvarlarının sayısı artırılmalı ve toprak yapısına uygun gübre kullanımı teşvik edilmelidir.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyor, Kongrenin başarılı geçmesini diliyorum.